

תקסב סידור כוונות ספירת העומר אהבת שלום

(א) לשם יחוד וכו' הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה של ספירת העומר וכו'.

ידוע הדבר ומפורסם הענין שנחלקו רבותינו הראשונים ז"ל באם מצות ספירת העומר בזמן הזה היא מדאורייתא או מדרבנן, והמה מערכה מול מערכה זה לעומת זה, וכאשר הובאו דעותיהם בספרי הפוסקים, והדברים מפורסמים.

והנה כאן אין מטרתנו להכניס ראשינו בעובי הקורה, ובין ההרים הגבוהים ללקט דעות הפוסקים בזה, ולשאת ולתת בדבריהם לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כי לכל צד יש ויש על מי לסמוך. אלא כוונתנו בזה לבאר טעמו ומקורו של מרן הרש"ש ז"ל שסתם כאן כדעת האומרים דהיא מצוה מדאורייתא אפילו בזמן הזה.

ומה שנלע"ד בזה הוא שמרן הרש"ש ז"ל הבין בדעתו של רבנו האר"י ז"ל דסבירא ליה בזה כדעת הפוסקים הסוברים דמצות ספירת העומר גם בזמן הזה היא מדאורייתא. והוא על פי מ"ש בשער הכוונות בדרוש י"א לפסח (דף פ"ה ע"ג) וז"ל: והנה כל כוונתנו עתה אינו אלא בבחינת אור המקיף, להמשיכו ולהוציאו דרך מוצאות הפה, ואחר צאתו נעשה אור מקיף כנ"ל. וזה הוא סוד הברכה של על ספירת העומר, כי [היא] בבחינת דיבור והבל היוצא דרך הפה, והוא בחינת אור המקיף, כי אור הפנימי היה נמשך בזמן שבית המקדש קיים על ידי קרבן העומר. והנה עתה שנחרב בעוה"ר, ואין בנו כח להמשיכו, לכן אנו אומרים אחר ברכת העומר שהיא בחינת אור המקיף: הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו, ועל ידי כך נתקן [אפילו בזמן הזה] איזה תיקון בבחינת אור הפנימי, עכ"ל.

הרי מבואר בדברי רבנו האר"י ז"ל האלו דסבירא ליה שטעם אמירת הרחמן הוא כנגד קרבן העומר בפרט, שאנו מבקשים שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ואז נקריב קרבן העומר בפועל, ויכנס אור הפנימי על ידו כדינו. וגם בזמן הזה שאין לנו הקרבן מועילה אמירת הבקשה הנ"ל, שעל ידי זה נעשה קצת תיקון להמשיך אור הפנימי ביחד עם המקיף בספירת העומר.

והנה מצאנו פלוגתא בפוסקים בטעם אמירת תפלת הרחמן לאחר הספירה, והוא תלוי באם מצות ספירת העומר בזמן הזה היא מדאורייתא או מדרבנן. כי התוספות (כמגילה דף כ' ע"ב ד"ה כל הלילה) כתבו דבזמן הזה שאין מצות הספירה אלא לזכר בעלמא לזמן שהיה בית המקדש קיים, (והיינו מדרבנן), לכן הבקשה היא שיבנה בית המקדש ונוכל לקיים מצות ספירת העומר מדאורייתא, שהיא הספירה שמיום הקרבת העומר. ואילו השבולי הלקט (השלם סימן רל"ד דף ק"ט ריש ע"ב) הסובר שמצות ספירת העומר בזמן הזה היא מדאורייתא, כתב שטעם אמירת הרחמן הוא לבקש שיבנה בית המקדש ונוכל אז לקיים מצות קצירת העומר והבאתו, כלומר שדבר זה לחוד חסר לנו עתה, אבל מצות הספירה מתקיימת שפיר גם בזמן הזה מדאורייתא. עיין להמשנה ברורה (סימן תפ"ט ס"ק י'), ובשער הציון שם (ס"ק ט"ו) שכן פירש מחלוקתם.